

WIADOMOŚCI MYSŁOWICKIE

DODATEK PARAFJALNY DO „GOŚCIA NIEDZIELNEGO“.

Porządek nabożeństw.

Kwiecień.

21. Niedziela III po Wielk. Anselm bisk.

- g. 6 od parafjan ze Słupnej o opiekę św. Józefa
Pieśni: „Chrystus zmartwychstan jest“ i
„Szczęśliwy kto sobie patrona“,
8 na int. cechu ślusarskiego i kowalskiego.
Pieśni: „Złóżcie troski“ i „Serce Twe Jezu“.
9 für die Parochianen.
10^{1/2} Suma za członków Bractwa Różańca św.
Pieśni: „Otrzyjcie już łzy płaczące“ i „Naj-
świętsza Panna Marja“.

22. Poniedziałek, Soter i Kajus m.

- g. 6 za nowożeńców Labe-Bomba.
6^{3/4} für † Josef u. Franziska Rupalla m. K.
7^{1/2} za roczne dziecię Krystynę Szeja.

23. Wtorek, Wojciech. Jerzy.

- g. 6 za nowożeńców Wilczek—Paszek.
6^{1/2} za nowożeńców Dombek—Grzondziel.
7 für † Franziska Papoń.
7^{1/2} za † Jana Sputa roczn. z kond.

24. Środa, Okt. Ur. św. Józefa. Fidelis Sigm.

- g. 6 für † Karl Długaj, Alfr. Heider u. Verw.
Heider—Zajonz m. K.
6^{3/4} za † Martę Domogała i † rodz. obu str.
z kond.
7^{1/2} za roczne dziecię Urszulę Radwańską.
10^{1/2} za nowożeńców Stoszek—Majer rzym. ślub.

25. Czwartek, Marek ew.

- g. 6 Procesja do kościoła św. Krzyża, do
Przem. Pańskiego w p. int.
6^{1/2} za † Wojciecha Kautzer roczn. Salve.
7 auf d. Int. d. HH. Prälaten (Mütterverein)
7^{1/2} do M. B. Dobrej Rady w p. int.

26. Piątek, Kletus i Marcellinus m.

- g. 6 za † Błażeja Krzywańskiego i trzy córki z kond.
6^{3/4} für † Margarethe Kalisch. Jahrm. m. Kond.
7^{1/2} od Tow. Matek Chrz. na int. Ks. Prałata.
Gen Kom. św.

27. Sobota, Pświęcenie Katedry. Teofil bm.

- g. 6 na int. Ks. Prałata od III. zak. Karm.
6^{3/4} für † Melchior Lelonek m. Salve.
7^{1/2} za † Jana Niemczyka roczn. z salve.
8 od Tow. św. Wincentego a Paulo na int. Ks.
Prałata.

28. Niedziela IV. po Wielk. Witalis. Paweł w.

- g. 6 na cześć św. Zyty od służących Supl.
Pieśni: „Boże Stwórczo, nasz Panie“ i „O
Marjo, wspomnij na mnie“.
8 za roczne dziecię Alfreda Polak.
Pieśni: „Nieogarniony“ i „Złóżcie troski“.
9 vom III Orden auf die Int. unseres Hochw.
Herrn Prälaten. „Herr deiner Kirche Glieder“.
10^{1/2} od kat. stowarzyszeń na int. ks. Prałata z
asyst. Pieśni: „Racz przyjąć uwielbienie“ i
„Z tej biednej ziemi“.

Ochrzczono:

7 chłopaków i 5 dziewcząt.

Ślub zawarli:

Mł. Leon Grzybowski, fryzjer z p. Jadwigą Kno-
salla. — Mł. Szczepan Klimowicz, palacz, z p. Ste-
fanją Nowak.

Zmarli:

Paweł Rentchen, syn Franciszka R. górnik. —
Jan Freitag, górnik, 60 lat. — Marja Chrobokowa
z d. Zagórnik, wdow., 76 lat. — Wiktorja Czyż z d.
Hübner, wdow., 76 lat.

Stow. Młodzieży Męskiej okr. Mysł. w nie-
dzielę 21. kwietnia o godz. 2 walne zebranie.

Stow. Młodzieży Żeńskiej z okazji pięcio-
lecia istnienia w niedzielę 21. kwietnia o godz. 4
popoł. Akademia, potem zabawa w K. D. L.

Kongregacja M. Panien w niedzielę 28 kwie-
tnia po nieszp. zebranie w K. D. L.

Towarzystwo Mężów Kat. uroczyste zebranie
z okazji imienin Ks. Prałata w niedzielę 28 bm. po
nieszp. w K. D. L.

III Zakon św. Franciszka w niedzielę 21 bm.
o godz. 1.30 zgromadzenie w K. D. L.

Kongregacja M. Młodzieńców w niedzielę
21 bm. o godz. 4 miesięczne zebranie.

Chór Kościelny: lekcje każdy wtorek i piątek
o g. 19 w K. D. L. Przyjmuje się nowych członków.

Kat. Tow. Polek w Słupnej i Brzeczkowicach
obchodziło 10 kwietnia dziesięciolecie istnienia swe-
go z udziałem Kongregacji M. i innych stowarzyszeń.
Wszystkim gościom, a przed. Ks. Prałatowi i Ks. Ks.
Wikarym składamy „Bóg zapłać“.

Dla Służących odbędzie się zebranie w nie-
dzielę 21 bm. o godz. 5 w starym kościele.

Tow. Matek Chrześcijańskich w czwartek g. 5
spowiedź; w piątek 26 bm. Gen. Komunja; o g. 4
uroczyste zebranie z okazji imienin Ks. Prałata.

Stowarzyszenie Kat. Czeladników. W ponie-
dzialek dnia 15 bm. odbyło się w K. D. L. zebranie.
Po załatwieniu spraw bieżących wygłosił kand. teo-
logji p. Winczowski wykład p. t. „Dusza u ludzi
i zwierząt“. Po interesującym referacie wywiązała się
żywa dyskusja. Stow. stara się nie tylko o kształcenie
duchowe członków lecz też daje sposobność do
wyszkolenia zawodowego. Obecnie odbywa się
kurs rysunków technicznych pod kierownictwem p.
Wieźbińskiego. Lekcje odbywają się w czwartek i so-
botę. Dla miłośników pieśni utworzono oddział śpie-
wu który ma swoje lekcje w każdą środę. Oddział
powierzono p. nauczycielowi Bonczkowi. Tak więc
Stow. Kat. Czelad. daje swym członkom sposobność
uczciwego spędzenia czasu i prosi wszystkich kato-
lickich czeladników, aby się gromadzili pod sztand-
arem Stow. Kat. Czeladników, na którym wypisano
hasło „Wiara, cnota“, „Pracowitość, pilność“, „Wier-
ność i miłość“, „Wesołość i żart“. Następne zebranie
odbędzie się w poniedziałek dnia 22 bm. o g. 7.30.

Przed rokiem powstało w naszej parafji **Towarzystwo św. Wincentego à Paulo**, którego zadaniem jest nieść pomoc materialną i moralną ubogim. Towarzystwo to wykazało przez swoją działalność w pierwszym roku istnienia — patrz sprawozdanie w przedostatnim nrze. „Gościa Niedzielnego” — że nie szczędziło trudów ni zabiegów, nieść pociechę w chaty ubogich i chorych i starców

Niestety wielu z parafjan nie okazuje jeszcze należytego zrozumienia dla tego dzieła miłosierdzia. Ofiary na cele dobroczynne nie płyną zbyt obficie, niektórzy członkowie niechętnie i nieregularnie płacą składki lub pozwolą się kilkakrotnie prosić o nie, inni parafjanie, nawet zamożni, żadnych składek nie płacą. A nędza tak wielka! Kto ubogiemu daje, Panu Jezusowi daje.

Historja kościoła Najświętszej Marji Panny w Mysłowicach.

Napisał Ks. Jan Kudera, dziekan
proboszcz w Brzezince.

3

O wieży wspomnieliśmy poprzednio, że proporcjonalnie do mniejszego gotyckiego kościoła była ona szczupłą i też nie tak wysoką. Postanowiono wybudować na starej gotyckiej nasadzie wyższą wieżę a temsamem musiano zaciągnąć o wiele grubsze mury. Przy pogrubianiu murów konieczność wymagała wzmocnienia filarów przez przybudowanie pilastrów, na których umieszczono łuk dźwigający owe grubsze mury wieży. Wiemy też o tym kościele, że był w nim ołtarz św. Apostołów Filipa i Jakóba¹¹⁾. Możemy dalej przypuszczać, że ołtarz św. Katarzyny ufundowała Anna Katarzyna Salomonowa swej patronce z przeznaczeniem, aby obok niego później pochowana została. Ale ile ołtarzy w całości było i jakim świętym ofiarowane były, nie możemy dziś powiedzieć, pewnie jednak wszystkie nisze już ołtarzami musiały być zajęte, skoro Anna Katarzyna Salomonowa ołtarz św. Katarzyny umieszcza w ostatniej niszy tuż przy bocznym wejściu. Jeszcze jedną ważną rzecz o tym kościele należy podnieść, a mianowicie, że kościół ten, dzięki przywiązaniu ku wierze katolickiej Anny Katarzyny Salomonowej nigdy nie przeszedł w ręce protestantów¹²⁾, jak to się działo z innymi kościołami w okolicy.

Zaledwie budowę kościoła ukończono, gdy w dniu 4 listopada 1617 roku znowu nawiedził miasto pożar, przyczem pastwą płomieni padła południowa część rynku, kościół, szpital, wójtowstwo i zabudowanie po lewej stronie ulicy Bytomskiej¹³⁾. Co się stało z kościołem? Czy budowano nowy? Nie! Budowie nowego kościoła stosunki ówczesne nie sprzyjały. Albowiem dobrodziejka Mysłowic Anna Katarzyna Salomonowa umarła w r. 1614. W roku 1618 wybuchła wojna trzydziestoletnia, a w r. 1622¹⁴⁾ zaraza morowa dziesiątkowała mieszkańców Mysłowic. Wobec tego porzeczano na tem, że na pozostałych murach ułożono drewniany sufit i sklecono dach a do wieży dodano nowe belkowanie. Zresztą wszystko inne nie uległo zmianie, czekano jednak nadejścia lepszych czasów, a tymczasem nieustannie ożywiano się jedną myślą, by kościół mógł dostać sklepienie. Od spadkobierców Salomonowej nie można się było żadnej

pomocy spodziewać, bo ci prowadzili między sobą swary i kłótnie¹⁵⁾, a nawet właściciel pewnej części Mysłowic Jan Mieroszowski w liście do cesarza twierdzi¹⁶⁾, że wskutek wojny jego włości bardzo podupadły i prosi cesarza o odpowiednią rekompensatę w drodze łaski z tytułu kontrybucji. Gdy czasy się uspokoiły i wojna została zażegnana, przystąpiono do zrealizowania projektu, ale narazie brakowało odpowiednich funduszy, więc też często w historii miasta spotykamy się z tem, że różnemi sposobami zbierano fundusze potrzebne. Przeznaczono np. grzywny policyjne, robiono zapisy i składano poniekąd hojne ofiary. Ks. proboszcz Michał Gosławski, jak już wspomnieliśmy, zapisał na ten cel 1000 florenów (złotych polskich). Następca jego ks. proboszcz Stanisław Zygmuntowicz mając na serjo zamiar wykonania pracy sklepienia kościoła, daje wypalać cegłę na polach proboszczowskich. A kiedy kilka obywateli złakomiwszy się na ową cegłę, pewną ilość sobie przywłaszczyli, odprawiono nad nimi „sąd wójtowski“¹⁷⁾, w wyroku którego spotykamy takie słowa „ktorą to cegłę J. M. X. probosc na kościół(a) sklepienie Wielkim kostem wystawia..... My osoby Urzędu uwarzając to Jż. JM. X. probosc a Pastyrz kościoła naszego nie naczo inszego takowam Czegłę groszem swoim własnem wystawia ale na zasklepienie kościoła Matky naszymy“..... Według innej rozprawy sądu wójtowskiego z 12.6. 1691, „ma pod pasę Panski Winy Grzywien 10 które sie mają zlewać na kościół Mysłowski. A pro poena publica Kamieni for 10 do kościoła przywieść”. Wspomnienie w wyroku o kamieniach narzuca nam pytanie, na co one miały służyć, skoro na sklepienie były przeznaczone cegły? Odpowiedź nato taka: Ponieważ kościół przedtem nie miał sklepienia, lecz tylko drewniany sufit, dlatego też pilastry nie były potrzebne. Z chwilą jednak, gdy miano dać sklepienie, okazała się konieczność wzmocnienia murów pilastrami dla podtrzymania wielkiego ciężaru sklepienia. A pilastry te należało wybudować z kamienia w zastosowaniu do kamiennych murów.

¹⁵⁾ Bellerode, Das Tiele-Winklersche Bergregal, Breslau 1897 str. 99.

¹⁶⁾ Zeitschrift für Geschichte und Kulturgeschichte Öster.-Schlesiens, zeszyt 3 za r. 1906-1907.

¹⁷⁾ Lustig, l. c. 280.

(C. d. n.)

¹¹⁾ Lustig, Geschichte der Stadt Myslowitz, 1857, Str. 299.

¹²⁾ Testament Anny Katarzyny Salomonowej.

¹³⁾ Lustig l. c. str. 28.

¹⁴⁾ Lustig l. c. Str. 29.